



**Președintele Parlamentului
Republicii Moldova**

De difuzat deputaților.

Spre avizare:

- Comisiilor permanente,
- Guvernului RM,
- Centrului Național Anticorupție,
- Comisiei Electorale Centrale,
- Consiliului Audiovizualului,
- Direcției generale juridice – conform Regulamentului.

Comisiei juridice, numiri și imunități – în
baza avizelor de prezentat raportul în
Parlament.



UG nr. 03/02-41
29 aprile 2025

**Biroul Permanent
al Parlamentului Republicii Moldova**

Anexă:

- SECRETARIATUL PARLAMENTULUI
REPUBLICII MOLDOVA
D.D.P. Nr. 152
"29" 04 2002
Orn _____

Deputați în Parlament

Deputați în Parlament

Gonta Maria	Vasile Grosdinaru
Băbici Ion	Prof. Artemie Cătănoi
Porterșchi Văntu	Prof. Iosif Chiriac
Norican Alina	O. C. Oley Comănu
Origore Bradu	C. C. Eugenia Cejocari
Priceap Veronica	Prof. Andreian Chiptonov
Stănuț Marcela	Prof. Mihail Dintă
Rosca Roman	Prof. Valer Fărmaru
Davidovici Natalia	C. C. George
Poie Ion	
Adrian Belu	
Nicolae Blăniștea	
Văliuț	
Ion Grosu	
Teodor Vănoș	

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

privind modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I – Codul electoral nr. 325/2022 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 426–427, art. 770), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 1 definiția noțiunii „*Registrul funcționarilor electorali*” va avea următorul cuprins:

„*Registrul funcționarilor electorali* – bază de date pentru evidența la nivel național a funcționarilor electorali și a persoanelor care dețin certificate de calificare eliberate de Centrul de instruire continuă în domeniul electoral, parte integrantă a Sistemului informațional automatizat de stat „Alegeri”, ce stochează următoarele informații: numele și prenumele acestora, anul nașterii, profesia (ocupația), funcția, locul de muncă, telefonul de contact, domiciliul/reședința temporară, numărul și perioada de valabilitate a certificatului de calificare, după caz, subiectul care a desemnat/numit persoana, data, tipul alegerilor și calitatea deținută în organele electorale sau aparatele de lucru ale acestora. Modul de completare și evidență a datelor în registru se stabilește prin regulament aprobat de Comisia Electorală Centrală;”.

2. La articolul 26 alin. (1) lit. c) textul „rapoartele privind auditul partidelor politice” se substituie cu textul „rapoartele privind auditul situațiilor financiare, rapoartele de audit privind gestiunea financiară a partidelor politice,”.

3. La articolul 27, litera k) după cuvântul „stabilește” se includ cuvintele „tirajul și”

4. Articolul 29 se completează cu **alineatul (6)** cu următorul cuprins:

„(6) Remunerarea personalului angajat prin contract individual de muncă în perioada electorală va fi efectuată în corespundere cu prevederile hotărârii Guvernului privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul în curs.”.

5. Articolul 35:

la **alineatul (2)**, textul „cu cel puțin 50 de zile” se substituie cu textul „cu cel puțin 60 de zile”;

la **alineatul (4)**, textul „cu cel puțin 55 de zile” se substituie cu textul „cu cel puțin 65 de zile”;

la **alineatul (6)**, textul „cu minimum 40 de zile” se substituie cu textul „cu minimum 50 de zile”;

la **alineatul (7)**, textul „cu cel puțin 45 de zile” se substituie cu textul „cu cel puțin 55 de zile”;

6. La articolul 37:

alineatul (1) se completează cu **literele p¹) și p²)** cu următorul cuprins:

„p¹) confirmă reprezentantul concurentului electoral, participantului la referendum;

p²) sistematizează, în baza solicitărilor birourilor electorale ale secțiilor de votare, tirajul și limba de tipărire a buletinelor de vot pentru circumscripția electorală, în corespundere cu numărul alegătorilor înscriși pe listele electorale de bază. Pentru secțiile de votare în a căror rază teritorială sunt amplasate instituțiile enumerate la art. 38 alin. (3) și art. 78 alin. (3) lit. b), d), g) și h), poate fi solicitat un tiraj suplimentar de buletine de vot în corespundere cu numărul de alegători estimativ aflați în instituțiile respective.”;

la **alineatul (2), litera c)** se completează cu textul „pentru alegeri inclusiv pentru alegerile locale și referendumurile locale.”;

la **alineatul (2) litera e)**, cuvintele „permanente” se exclud.

7. Articolul 41, la litera d) cuvântul „stabilește” se substituie cu cuvântul „propune”.

8. La articolul 45, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Degrevarea sau, după caz, convocarea membrilor și aprobarea statului de personal se efectuează de organul electoral care a constituit consiliul și/sau biroul electoral respectiv, în baza hotărârii Comisiei Electorale Centrale. Personalul din cadrul aparatului de lucru al consiliului electoral și al biroului electoral pe care l-a constituit este degrevat de către consiliul electoral respectiv.”.

9. Articolul 55:

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Pentru ca persoana desemnată în calitate de trezorier să fie confirmată de către organul electoral în această calitate, subiectul electoral prezintă organului electoral cererea prevăzută la alineatul (2), decizia/ordinul intern de desemnare, actul de identitate al persoanei desemnate, actele ce atestă studiile economice sau contabile specializate, datele de contact și declarația că persoana desemnată nu deține funcții de demnitate publică.”;

alineatul (4) se completează cu textul „În cazul candidaților independenți, aceștia au dreptul să exercite personal funcția de trezorier al propriului fond electoral.”.

10. Articolul 57:

titlul articolului 57 va avea următorul cuprins:

„Articolul 57. Regimul surselor de venit”.

la **alineatul (4), subpunctul 1)** se completează cu textul „, inclusiv întreprinzători individuali, gospodării țărănești, deținătorii de patente, agenți cu

statut independent, precum și cei care desfășoară activități independente sau prestează servicii profesionale, astfel cum sunt definite la articolul 5 pct. 35)-36³) din Codul fiscal nr. 1163/1997:”.

11. Articolul 61:

alineatul (1), după cuvintele „actualizarea listelor electorale” se introduce textul: „ și modul de utilizare a listelor electorale electronice și modalitatea de semnare electronică ”.

la alineatul (9), cuvintele „autorităților administrației publice locale” se substituie prin cuvintele „consiliilor electorale de nivelul al doilea”.

12. La articolul 63, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) În cazul alegerilor parlamentare și locale, procedura de desemnare a candidaților începe cu cel mult 70 de zile înainte de ziua alegerilor și se termină cu 40 de zile înainte de ziua alegerilor. În cazul alegerilor prezidențiale, desemnarea candidaților începe cu cel mult 70 de zile înainte de ziua alegerilor și se termină cu 55 de zile înainte de ziua alegerilor.”.

13. La articolul 66 alineatul (2), textul „cel târziu cu 30 de zile” se substituie cu textul „cel târziu cu 40 de zile”.

14. Articolul 68:

la alineatul (1), textul „ cu cel târziu cu 30 de zile” se substituie cu textul „cel târziu cu 40 de zile”;

la alineatul (1), litera a) se completează cu textul „împreună cu lista nominală a participanților la ședința organului responsabil și actele care confirmă componența numerică și nominală a organului responsabil”;

alineatul (11) va avea următorul cuprins:

„(11) Comisia Electorală Centrală sau consiliul electoral de circumscripție refuză înregistrarea în calitate de concurent electoral în caz de:

a) prezentare a listei candidaților desemnați în alegeri care nu corespunde cerințelor prevăzute la alin. (3);

b) depunere a documentelor pentru înregistrare ce nu corespund condițiilor de admisibilitate;

c) neînlăturare a carențelor în termenul stabilit de organul electoral;

d) constatare a participării în cadrul unui bloc electoral camuflat la alegerile în derulare;

15. Articolul 78:

alineatul (1) se completează cu textul „ , sau electronic conform procedurii stabilite de Comisia Electorală Centrală.”.

alineatul (6) se completează cu litera „d)” cu următorul cuprins:

„d) cartea de identitate”.

16. La articolul 87, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) După expirarea termenului de 3 luni de la confirmarea rezultatelor alegerilor, buletinele cu voturile valabil exprimate, buletinele nevalabile și

buletinele anulate, precum și certificatele pentru drept de vot predate spre păstrare temporară inspectoratelor teritoriale de poliție se nimicesc, iar listele electorale se transmit Comisiei Electorale Centrale în termen de 10 zile și se păstrează până la următorul scrutin de același tip.”.

17. Articolul 90:

la alineatul (2), literele a) și b) vor avea următorul cuprins:

„a) programele de știri și actualități – rubricile sau grupajele informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, în care poate fi reflectat orice aspect relevant al procesului electoral;

„b) emisiunile de informare electorală – emisiunile, organizate la inițiativa furnizorului de servicii media, în care grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), participanții la referendum sau reprezentanții acestora, reprezentanții organelor publice, electorale sau ai societății civile, experți în domeniu sau cetățeni de rând pot aborda orice aspect al procesului electoral, inclusiv programele electorale ale concurenților electorali sau ale participanților la referendum; această categorie poate include și emisiunile de ciclu, de autor, de arhivă, de satiră etc., cu condiția să aibă relevanță electorală și să respecte principiile prevăzute la art. 89 alin. (2);”;

Articolul se completează cu alineatele (2¹) și (2²) cu următorul cuprins:

„(2¹) În serviciile media audiovizuale, intervențiile directe sau indirecte ale grupurilor de inițiativă, concurenților electorali (candidaților în alegeri), participanților la referendum, reprezentanților și persoanelor de încredere ale acestora, reprezentanților organelor publice, electorale și ai societății civile, precum și ale cetățenilor de rând cu privire la orice aspect relevant al procesului electoral, sunt incluse în programele audiovizuale cu caracter electoral, indicate în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media.

(2²) Dacă un furnizor de servicii media difuzează un program cu caracter electoral neindicat în declarația politicii editoriale, atunci el este obligat să notifice Consiliul Audiovizualului în termen de 3 zile de la difuzare și să prezinte înregistrarea acestuia.”.

la alineatul (7), după textul „Consiliul Audiovizualului, acordă” se introduce textul „, la solicitare,” și după cuvintele „expunerii programelor electorale” se introduce textul „sau, după caz, argumentării opțiunii la referendum”.

la alineatul (8), după cuvintele „servicii media publici” se introduce textul „, la solicitare,”.

18. Articolul 91:

la alineatul (1), cuvântul „sesizarea” se exclude.

după alineatul (10) se introduce **alineatul (11)** cu următorul cuprins:

„(11) Persoanele ale căror drepturi și interese nu sunt direct vizate pot sesiza organul electoral asupra oricăror aspecte aferente organizării alegerilor. În cazul în care soluția influențează direct drepturile și/sau obligațiile competitorilor electorali, organul electoral emite hotărârea în acest sens. În cazul în care organul electoral constată că drepturile și interesele nu sunt afectate, sesizarea se

soluționează conform procedurii generale stabilite de Codul administrativ aferente petițiilor, aplicate în modul corespunzător.”

19. Articolul 102:

la **alineatul (5), litera f)** se completează cu textul „și d¹), în cazul în care suma depășește 1% raportat la plafonul mijloacelor ce pot fi transferate în contul cu mențiunea „Fond electoral”/ „Destinat grupului de inițiativă”;

alineatul (5) se completează cu **litera „h)”** cu următorul cuprins:

„h) participarea în cadrul **blocului electoral camuflat** conform criteriilor stabilite de Comisia Electorală Centrală.”

alineatul (6) se completează cu **litera e)** cu următorul cuprins:

„e) anularea certificatului de calificare eliberat de Centrul de instruire continuă în domeniul electoral.”

20. Articolul 110:

la **alineatul (2)**, textul „cu cel puțin 70 de zile” se substituie cu textul „cu cel puțin 80 de zile”;

la **alineatul (3)**, textul „cel puțin 60 de zile” se substituie cu textul „cel puțin 70 de zile”.

21. Articolul 115 va avea următorul cuprins:

„Articolul 115. Modificarea listei de candidați

(1) Concurenții electorali au dreptul să solicite până la începerea campaniei electorale, înlocuirea unui candidat din lista înregistrată prin retragerea acestuia și desemnarea unui alt candidat, completarea listei de candidați în limita prevăzută de art. 111 alin. (2).

(2) Concurenții electorali au dreptul să solicite, cu cel puțin 10 zile înainte de ziua alegerilor, efectuarea următoarelor modificări în lista de candidați:

- a) schimbarea locului de ordine sau excluderea candidatului din lista înregistrată;
- b) retragerea întregii liste de candidați.

(3) În condițiile alin. (1) și (2) lit. a) din prezentul articol, decizia privind retragerea sau modificarea listei de candidați se adoptă de către partidul politic sau blocul electoral care a înaintat lista de candidați, cu respectarea prevederilor art. 7 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 5/2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați și ale art. 68 alin. (3) din prezentul cod, și se prezintă comisiei.

(4) Listele de candidați se modifică prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale în termen de cel mult 5 zile.

(5) Comisia Electorală Centrală refuză efectuarea modificărilor care nu corespund cerințelor stabilite la alin. (1) - (3), cu emiterea unei hotărâri în acest sens.”

22. La articolul 130 alineatul (1), textul „cel puțin 60 de zile” se substituie cu textul „cel puțin 70 de zile”.

23. La articolul 135 alineatul (1), textul „cel puțin 60 de zile” se substituie cu textul „cel puțin 70 de zile”.

24. La **articolul 137**, textul „cu 60 de zile înainte” se substituie cu textul ”cu 70 de zile înainte”, iar textul ”cu 30 de zile înainte” se substituie cu textul „cu 40 de zile înainte”.

25. La **articolul 140 alineatul (3)**, textul „cel târziu cu 50 de zile” se substituie cu textul „cel târziu cu 55 de zile”.

26. La **articolul 154 alineatul (2)**, textul „cu cel puțin 60 de zile” se substituie cu textul „cu cel puțin 70 de zile”.

27. Articolul 157:

la **alineatul (1)**, textul „cu cel puțin 45 de zile” se substituie cu textul „cu cel puțin 55 de zile”;

la **alineatul (2)**, textul „cu cel puțin 40 de zile” se substituie cu textul „cu cel puțin 50 de zile”.

28. La **articolul 159 alineatul (2)**, textul „cu cel puțin 70 de zile” se substituie cu textul „cu cel puțin 80 de zile”.

29. La **articolul 178 alineatul (4)**, textul „cu cel puțin 60 de zile” se substituie cu textul „cu cel puțin 70 de zile”.

30. La **articolul 179 alineatul (3)**, textul „cu cel puțin 60 de zile” se substituie cu textul „cu cel puțin 70 de zile”.

31. La **articolul 184 alineatul (2)**, textul ”cu 60 de zile înainte și cu 60 de zile după” se substituie cu textul ”cu 70 de zile înainte și cu 70 de zile după”.

32. La **articolul 190**, textul „cu cel puțin 60 de zile” se substituie cu textul „cu cel puțin 70 de zile”.

33. La **articolul 197 alineatul (6), litera b)** va avea următorul cuprins:

„b) nu este semnată de colector în modul stabilit la art. 65 alin. (9) sau este semnată de o persoană neautorizată;”.

34. Articolul 200:

la **alineatul (1)**, textul ”nu mai devreme de 60 de zile și nu mai târziu de 30 de zile înainte” se substituie cu textul ”nu mai devreme de 70 de zile și nu mai târziu de 40 de zile înainte”.

la **alineatul (2), litera a)** va avea următorul cuprins:

„a) procesul-verbal al ședinței organului abilitat conform normelor statutare privind participarea la referendumul republican, împreună cu lista nominală a participanților la ședința organului responsabil și actele care confirmă componența numerică și nominală a organului responsabil;”.

35. La **articolul 216 alineatul (2)**, textul ”cu 60 de zile înainte și cu 60 de zile după” se substituie cu textul ”cu 70 de zile înainte și cu 70 de zile după”.

36. La **articolul 219**, textul „cu cel puțin 60 de zile” se substituie cu textul „cu cel puțin 70 de zile”.

37. La **articolul 225 alineatul (4), litera b)** va avea următorul cuprins:

„b) nu sunt semnate de colector conform art. 224 alin. (1) sau sunt semnate de o persoană neautorizată;”.

38. La articolul 227 alineatul (2), textul „cu cel puțin 45 de zile înainte” se substituie cu textul „cu cel puțin 55 de zile înainte”.

39. La articolul 228 alineatul (1), textul „cu cel puțin 40 de zile înainte” se substituie cu textul „cu cel puțin 50 de zile înainte”.

40. La articolul 231:

la **alineatul (1),** textul ”nu mai devreme de 40 de zile și nu mai târziu de 30 de zile” se substituie cu textul ”nu mai devreme de 50 de zile și nu mai târziu de 40 de zile”;

la **alineatul (2), litera a)** se completează cu textul „împreună cu lista nominală a participanților la ședința organului responsabil și actele care confirmă componența numerică și nominală a organului responsabil;”.

Art. II – Legea nr. 294/2007 privind partidele politice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 42-44, art. 119), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 4 se completează cu **alineatele (7) și (8)** cu următorul cuprins:

„(7) Partidele politice se pot constitui provizoriu în blocuri politice. Pentru denumirea blocului politic se aplică aceleași reguli ca și pentru denumirile partidelor politice, inclusiv ale părților constituante.

(8) În cazul în care partidele politice constituite în blocuri politice fără înregistrarea acordului de constituire la Comisia Electorală Centrală, părțile constituante poartă răspunderea solidară pentru activitățile comune efectuate în cadrul blocurilor, și care implică cheltuieli financiare dar nu sunt incluse în rapoartele privind gestiunea financiară. Modul de constituire și de activitate ale blocurilor politice se stabilește de Comisia Electorală Centrală.”

2. La articolul 26 alineatul (1), litera a) va avea următorul cuprins:

„a) donații în bani, altele decât cotizațiile de membru, proveniți din activitatea de salariat, întreprinzător individual, gospodărie țărănească, deținător de patentă, agent cu statut independent, precum și activități independente sau servicii profesionale, astfel cum sunt definite la art. 5 pct. 35)-36³) din Codul fiscal nr. 1163/1997, desfășurate de către cetățenii Republicii Moldova, din burse, pensii, prestații sociale sau din alte venituri legale, cu excepția ajutorului social;”.

3. Articolul 31 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 31.** Auditul situațiilor financiare și a rapoartelor privind gestiunea financiară a partidelor politice

(1) Partidele politice ale căror venituri sau cheltuieli anuale depășesc un milion de lei sânt obligate să efectueze auditul situațiilor financiare și a rapoartelor privind gestiunea financiară cel puțin o dată la 3 ani. Rapoartele de audit vor fi expediate Comisiei Electorale Centrale, iar în cazul în care partidul politic a beneficiat de alocații de la bugetul de stat – și Curții de Conturi, cel târziu la data de 15 mai.

(2) Auditorul este selectat de către partidul politic și trebuie să nu fi fost, în ultimii 5 ani, membru de partid sau trezorier în campania electorală, nici să fi ocupat funcția de contabil sau responsabil de finanțe în cadrul partidului politic în care se efectuează auditul.

(3) Auditul situațiilor financiare a partidelor politice se va efectua în conformitate cu prevederile legislației naționale în domeniu și cu standardele internaționale de audit.

(4) Auditul rapoartelor privind gestiunea financiară a partidelor politice se va efectua în conformitate cu metodologia aprobată de Comisia Electorală Centrală.

(5) Rapoartele de audit al situațiilor financiare și rapoartele de audit privind gestiunea financiară a partidelor politice se publică pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale în termen de 48 de ore de la recepționare, precum și pe pagina web ale partidelor politice.”.

Art. III. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) În termen de 30 de zile de la data publicării prezentei legi:

a) Comisia Electorală Centrală va adopta actele normative necesare pentru implementarea acesteia;

b) Guvernul va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul legii privind modificarea unor acte normative

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul legii privind modificarea unor acte normative a fost elaborat și înregistrat cu titlul de inițiativă legislativă unui grup de deputați în Parlament.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
- Art. 73 din <i>Constituția Republicii Moldova nr. 1/1994</i> („Articolul 73. Inițiativa legislativă - Dreptul de inițiativă legislativă aparține deputaților în Parlament, Președintelui Republicii Moldova, Guvernului, Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia.”); - Art. 47 din <i>Legea nr. 797/1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului</i> (Articolul 47. Condițiile exercitării dreptului de inițiativă legislativă și subiecții acestui drept).
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Proiectul de lege a fost elaborat în baza propunerilor înaintate de Comisia Electorală Centrală, care potrivit art. 25 lit. a) și b) din Codul electoral, în calitate de organ specializat în domeniul electoral, analizează procesul de organizare și desfășurare a alegerilor pentru a îmbunătăți legislația și procedurile electorale. În acest sens, Comisia a înaintat Parlamentului propuneri privind ajustarea cadrului normativ electoral, asigurându-se că acesta răspunde celor mai înalte standarde de transparență, echitate și eficiență. Revizuirea legislației electorale și a celei conexe s-a bazat pe recomandările misiunilor naționale și internaționale de observare a alegerilor, pe cele mai bune practici de aplicare a normelor electorale, precum și pe concluziile Curții Constituționale, care în cadrul examinării rezultatelor alegerilor, a scos în evidență o serie de deficiențe cuprinse în Codul electoral și a atras atenția asupra necesității de a fi remediate. În procesul de revizuire a cadrului normativ electoral, au fost integrate parțial concluziile din Raportul final al Misiunii de Observare a Alegerilor OSCE/ODIHR din 14 martie 2025, document care oferă o analiză comprehensivă

a desfășurării alegerilor și formulează recomandări fundamentale pentru consolidarea standardelor democratice.

În Raport au fost formulate propuneri de modificare a Codului electoral, în special în partea ce vizează armonizarea și dezvoltarea cadrului de finanțare a campaniilor pentru a asigura claritatea și previzibilitatea acestuia.

Extinderea termenelor pentru constituirea organelor electorale, desemnarea candidaților și altor termene relevante în cadrul modificării Codului electoral este esențială pentru asigurarea unei organizări mai eficiente și transparente a procesului electoral. Într-un sistem electoral modern și dinamic, cu un număr mare de participanți, candidaturi, sesizări și proceduri administrative este nevoie de o perioadă mai lungă de timp, astfel încât autoritățile competente să poată parcurge toate etapele procesului într-o manieră corectă și exhaustivă.

Prin prelungirea termenelor, autoritățile electorale vor avea suficient timp pentru a examina în detaliu toate aspectele legate de desemnarea candidaților și pentru a verifica respectarea cerințelor legale. Acesta va permite identificarea și prevenirea eventualelor nereguli, contribuind la menținerea integrității procesului electoral. De asemenea, extinderea termenelor va reduce presiunea asupra autorităților, minimizând riscul erorilor administrative cauzate de termenele prea scurte. În acest fel, se va asigura o mai bună pregătire a procesului electoral, garantând că toate documentele și procedurile sunt realizate în conformitate cu legea și că întregul proces se desfășoară într-un cadru legal corect și transparent.

Prin urmare, ajustarea termenelor este imperativă pentru a alinia legislația cu realitățile procesului electoral, garantând astfel un proces electoral eficient și bine organizat.

Includerea unei prevederi care să permită anularea înregistrării unui competitor electoral sau a unui grup de inițiativă în cazul în care suma transferată depășește 1% din plafonul mijloacelor ce pot fi alocate către fondul electoral sau cel destinat grupului de inițiativă are drept scop consolidarea integrității și transparenței procesului electoral. Această reglementare răspunde necesității de a preveni abuzurile financiare și de a asigura că sursele de finanțare sunt conforme cu limitele legale stabilite, protejând astfel concurența corectă și echilibrată între candidați.

Unul dintre principalele obiective ale legislației electorale este prevenirea finanțării ilegale sau nereglementate a campaniilor electorale, care ar putea duce la influențarea abuzivă a rezultatelor alegerilor. Depășirea plafonului legal de finanțare poate semnală intenția de a obține un avantaj neloial, prin utilizarea unor resurse financiare care nu au fost transparent declarate sau care ar putea proveni din surse dubioase. Acest lucru ar putea distorsiona procesul electoral și ar crea un

teren inechitabil pentru ceilalți competitori electorali.

Prin introducerea unui mecanism care prevede anularea înregistrării în cazul depășirii plafonului financiar, se impune un control mai strict asupra modului în care sunt gestionate resursele financiare ale campaniilor electorale. Acest control ajută la menținerea unui sistem electoral transparent și responsabil, în care toți participanții sunt supuși acelorași reguli, iar fondurile alocate campaniilor sunt utilizate conform limitelor legale.

Mai mult, această reglementare descurajează posibilele tentative de a manipula procesul electoral prin intermediul unor contribuții financiare excesive, protejând astfel interesul public și integritatea instituțiilor democratice. Ea asigură, de asemenea, că finanțarea campaniilor rămâne în limitele rezonabile și că toți concurenții sunt tratați în mod egal, fără ca unii dintre ei să beneficieze de sprijin financiar disproporționat.

În acest context, este necesară clarificarea și extinderea sferei categoriilor de persoane fizice care pot efectua donații în bani către partidele politice, cu respectarea plafonului prevăzut de lege. În acest sens, este de menționat, că toate categoriile vizate în textul propus se încadrează în noțiunea de „persoană fizică”, iar includerea lor expresă are rolul de a elimina ambiguitățile și interpretările neuniforme în aplicarea normelor privind finanțarea partidelor politice.

Astfel, modificările propuse vizează, în principal, eliminarea lacunelor semnalate de Curtea Constituțională, integrarea recomandărilor observatorilor electorali. Aceste inițiative reflectă un angajament clar pentru consolidarea unui proces electoral corect, predictibil și aliniat la standardele internaționale.

Suplimentar, având în vedere caracterul dinamic al proceselor electorale, precum și rolul din ce în ce mai determinant al tehnologiilor informaționale pentru relațiile economice și sociale, se urmărește scopul de a digitaliza unele procese electorale. Respectiv, apare necesitatea de a reglementa la nivel de lege organică aplicabilitatea listelor de subscripție electronice, semnăturilor electronice, precum și listelor electorale electronice.

Propunerile de modificare a Legii nr. 294/2007 privind partidele politice sunt motivate de necesitatea consolidării transparenței și responsabilității în activitatea formațiunilor politice în special în contextul în care acestea aleg să se asocieze temporar în blocuri politice. Totodată, se reglementează posibilitatea unirii provizorii a partidelor politice în blocuri și se stabilește în mod expres că acestea trebuie să respecte aceleași reguli privind denumirea și înregistrarea, precum și responsabilitatea solidară pentru activitățile desfășurate și pentru raportarea veniturilor și cheltuielilor. Această clarificare este necesară pentru a preveni situațiile în care anumite entități politice evită răspunderea și obligațiile legale

prin constituirea informală a unor alianțe sau platforme comune fără un cadru juridic clar, fiind astfel afectate transparența și corectitudinea procesului electoral și ale finanțării politice.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege cuprinde propuneri de modificare a Codului electoral nr. 325/2022 și Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, precum și reglementări privind intrarea în vigoare a modificărilor.

Principalele prevederi care se propun a fi modificate se referă la:

- includerea și modificarea unor noțiuni din Codul electoral;
- extinderea termenelor de constituire a secțiilor de votare, de desemnare a candidaților, etc.;
- suplinirea actelor obligatorii care urmează a fi prezentate de către partidele politice organului electoral pentru înregistrarea în calitate de concurent electoral;
- modificarea condițiilor și modului de susținere financiară a grupurilor de inițiativă și campaniilor electorale,
- regimul surselor de venit;
- includerea prevederilor ce țin de listele de subscripție electronice, listele electorale, precum și modalitatea de semnare electronică; etc.

Norme distincte se referă la modul/data de intrare în vigoare și publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a prevederilor proiectului.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu este aplicabil.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Propunerile de modificare a legislației electorale presupun cheltuieli suplimentare din bugetul de stat.

Conform informației prezentate de Comisia Electorală Centrală, impactul financiar pentru alegerile parlamentare din 2025, pentru modificarea articolului 29 care se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) Remunerarea personalului angajat prin contract individual de muncă în perioada electorală va fi efectuată în corespundere cu prevederile hotărârii Guvernului privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul în curs.” Calculul reieșind din prevederile actuale, HG 1033/2023 - salariu prognozat 2024 - 13700 lei, inclusiv contribuțiile:

Calcule pentru 3 luni – 30 pers. (DMA - 4 pers., DTIGLE – 15 pers., DFE – 2 pers., DJ – 1 pers. DCRPPMM – 2 pers., lei DSCFPPE – 3 pers., DAD – 3 pers.):

Remunerarea muncii persoanelor contractate:

30 persoane x 13 700,0 lei x 3 luni	1233000,00
-------------------------------------	------------

Pentru circa 8 zile de odihnă/sărbătoare (per persoană):

30 persoane x (13 700,0 lei / 21,1 x 2 x 8 zile)	311658,77
--	-----------

Indemnizația de concediu aferentă, circa 7 zile per persoană:

media lunară pentru 30 pers. / 25,4 x 0,7 x 7 zile	99328,45
--	----------

<i>Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii (29%)</i>	476756,29
---	-----------

Total pentru 30 persoane pentru 3 luni	2120743,51
--	------------

Calcule pentru 1,5 luni – 2 pers. DMA	Suma calculată, lei
---------------------------------------	------------------------

Remunerarea muncii persoanelor contractate:

2 persoane x 13 700,0 lei x 1,5 luni	41100,00
--------------------------------------	----------

Pentru circa 4 zile de odihnă/sărbătoare (per persoană):

2 persoane x (13 700 / 21,1 x 2 x 4 zile) =	10388,64
---	----------

Indemnizația de concediu aferentă, circa 4 zile per persoană:

media lunară pentru 2 pers. / 25,4 x 0,7 x 4 zile	3783,94
---	---------

<i>Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii (29%)</i>	16029,05
---	----------

Total pentru 2 persoane pentru 1,5 luni	71301,63
---	----------

TOTAL remunerarea muncii persoanelor contractate, inclusiv contribuții	2192045,14
--	------------

Impactul financiar privind remunerarea muncii persoanelor contractate
384.007,89

Astfel, impactul financiar în lei privind remunerarea muncii persoanelor contractate este de 384 007,89 lei, ceea ce constituie o creștere de 17,52 %, iar din suma totală planificată pentru Alegerile parlamentare 2025, ar constitui o creștere de 0,21 %.

Impactul financiar pentru alegerile parlamentare din 2025,

pentru modificarea articolului 35: La alineatul (2), cifrele „50” se înlocuiesc cu cifrele „60”.

Calculul indemnizației reieșind din prevederile actuale, pentru 50 zile, inclusiv contribuțiile:

Calcule:	Suma	Suma indemnizației pe o pers.
	calculată, lei	calculată pentru 50 zile, lei

pentru membrii convocați/degrevați:

(după formula: $3 \text{ membri} \times 13\,700,00 \text{ lei} / 29,4 \times 50 \text{ zile}$)

69898,50	23299,50
----------	----------

pentru membrii nedegrevați*

(după formula: $7 \text{ membri} \times 13\,700,00 \text{ lei} \times 20\%$):

19180,00	
----------	--

pentru funcționarii aparatului (specialiști, contabili și șofer):

(după formula: $8 \text{ persoane} \times 13\,700,00 \text{ lei} / 29,4 \times 50 \text{ zile}$)

186396,00	23299,50
-----------	----------

Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii (29%)

74325,41	
----------	--

TOTAL pentru un CECE II	349799,91	X
-------------------------	-----------	---

Calculul indemnizației reieșind din 60 zile, inclusiv contribuțiile:

Calcule:	Suma	Suma indemnizației pe o pers.
	calculată, lei	calculată pentru 60 zile, lei

pentru membrii convocați/degrevați:

(după formula: $3 \text{ membri} \times 13\,700,00 \text{ lei} / 29,4 \times 60 \text{ zile}$)

83878,20	27959,40
----------	----------

pentru membrii nedegrevați*

(după formula: $7 \text{ membri} \times 13\,700,00 \text{ lei} \times 20\%$):

19180,00	
----------	--

pentru funcționarii aparatului (specialiști, contabili și șofer):

(după formula: $8 \text{ persoane} \times 13\,700,00 \text{ lei} / 29,4 \times 60 \text{ zile}$)

223675,20	27959,40
-----------	----------

Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii (29%)

89190,49	
----------	--

TOTAL pentru un CECE II	415923,89	X
-------------------------	-----------	---

Impactul financiar pentru 1 CECE II, inclusiv contribuțiile

66123,98	
----------	--

Impactul financiar pentru 37 CECE

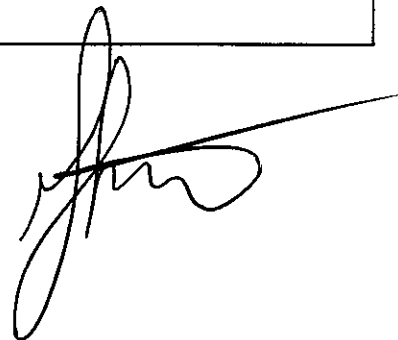
2.446.587,30	
--------------	--

II, inclusiv contribuțiile
Astfel, impactul financiar în lei pentru activitatea a 37 de CECE II este de 2.446.587,30 lei, ceea ce constituie o creștere pentru un CECE II de 18,90 %, iar din suma totală planificată pentru Alegerile parlamentare 2025, ar constitui o creștere de 1,35 %.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Nu este aplicabil.
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul nu urmărește transpunerea actelor UE.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Proiectul urmează a fi plasat pe pagina oficială a Parlamentului.
7. Concluziile expertizelor
Vor fi incluse după efectuarea expertizei.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Adoptarea proiectului presupune operarea modificărilor cadrului normativ subsecvent.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului

normativ

Măsurile necesare pentru implementarea proiectului urmează a fi întreprinse de către Guvern și autoritatea electorală prin elaborarea și aprobarea actelor normative subordonate.

Vasile
Grădinaru

A stylized handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.